

ei non p̄nt. De hoc dicit beatus greg.
Mundus et mulieres nō melius q̄ fu-
 giendo vincunt q̄ cū ceteris moribus
 quis resistere poterit hos oīz eū fugere.
 vnde fugā arripe si vis victoriā obri-
 nere. hxc gre. Et quidā verficatoz dī.
Mundus non mundat. s̄ mundos pol-
 luit. ergo Qui manet in mundo quo-
 mō mundus erit. Valde em̄ rap̄ est in-
 teresse seclī voluptatibz vel vanitatibz
 et non peccari maculari put testā ysid.
Satis rap̄ est vt aliquis inter
 seculi voluptates positus a vitijs mane-
 at alienus. non em̄ diu tutus esse pote-
 rit qui piculo primus fuerit. hxc ysid.
Qui ergo desiderat mūdus a peccatis
 exire fugiat mūdū et adhxreat deo.

Ad hoc faciendū horiaf nos
 beatus ang. dicens. fuge mūdū si vis
 esse mundus. Conuerti em̄ ad deū ne-
 mo pōt nisi ab hoc mūdo se auerterit
 Qui ergo vult se puertere ad deū. et a
 peccō esse mundus necesse est vt fugiat
 mūdum.

Filius.

Satis ex predictis auctoritatibus
 sanctorū patz patet. sed et rō hoc
 dicit et experientia docet q̄ puerfari in
 seculo et esse immunis a vitijs et manē-
 to in mūdo posse per amorē adhxere
 deo valde est difficile. Sed peto te hoc
 instrui qualiter homo debeat declinare
 mūdū. vel si est aliqua via p̄ quā possit
 sine amatores mūdi retrahi siue auer-
 ti a dilectione et vanitate seculi

Capitulū X. Pater. I

Quia sūt que re-

trahunt hōiem ab amore secu-
 li. si tñ illa bene p̄sara et p̄fecte discus-
 sa fuerint in corde hōis. Primū est q̄
 vitia p̄tracta in seculo faciūt sordidū.
 miser et plenū inordinatā et abhōia-
 biliū passionū. Secundū est breuitas
 t̄pis huius vite. nā vanitates et volup-

tates seculi cito p̄transeunt. q̄ sp̄ veni-
 ente morte termināf. Terciū qd̄ et ma-
 ximū est p̄petua dānatio et tormentū.
 qd̄ amatores h̄ mundi et voluptatū in
 inferno sine fine sustinebunt. De p̄rio
 q̄ vitia siue pctā faciant hōiem sordidū
 et feridū dicit beatus greg. **S** si vi-
 dere possemus q̄liter p̄ vnū qd̄ pctā
 vulneraret et ferat aīa vsq̄ ad mortē
 pctō resistere mus. hxc greg. Tales q̄
 p̄ hōies sic in voluptatibz carnis iacē-
 tes sunt bestijs et pecoribz files nō rōez
 sed sensualitatē seq̄ntes. De hoc dī tu-
 lius. Plures dicūt voluptatē summū
 bonū esse que mibi vox pecudū nō ho-
 minū esse videt. Sunt eī quidā hōies
 non re sed noīe. Itaq̄ victus cultusq̄
 corpis ad valitudines referat et ad vi-
 res nō ad voluptatē. Nulla capitalioz
 pestis q̄ voluptas corpis. Et cū deus
 nihil prestabilius dedisset mente huic
 mōdo nihil esset inimicū q̄ voluptatē
 Non eī in regno voluptatis virtus p̄
 subsistere. nec h̄z vllum cū veritate cō-
 mercū. sed oē lumen aīe solet extingui
 vere. hxc tullius. De hoc etiā dī lexatus
 bern. Bestijs bestialioz est homo rōe vi-
 gens et rōne nō vtrens. Et p̄lta dicit
 Cōputuerunt iumēta in stercore suo.
Qd exponēs b̄tus gre. ait. Iumēta in
 stercore p̄putrescere ē carnales hōies
 in fetore luxurie vitā finire. Itē q̄ cupi-
 ditates et voluptates faciāt hōiez mise-
 rū dī cris. **S** Miserrimus mōs
 et miserrimi q̄ sequunt. sp̄ em̄ mūdialia
 opa excludēt hōies a vita. Et b̄tus ber.
 Nulla vior miseria q̄ falsa leticia. te-
 niq̄ intm̄ miseria ē q̄ videt felicitas in
 hoc seclō. vñ melius ē ire ad domū luc-
 rus q̄ ad domū p̄uiū. De hoc etiā dī
 sene. Quidā in voluptatibz se mergūt
 et in p̄suetudinē adductis carere n̄ p̄nt
 et ob hoc miserrimi sunt ad eos p̄uenēf
 vt illis q̄ superuacua fuerūt facta sunt
 f. j.

necessaria tunc est summata infelicitas
 ubi turpia non solum delectant sed etiam pla-
 cent. **Hec** seneca **Item** quod res temporales et
 voluptates generent quosdam molestias et
 punctiões metis dicit beatus augustinus in glosa
 super psalmum primo penti dictum est **In** labo-
 re et sudore edes panem tuum et terra spinas
 et tribulos pariet tibi **Aut** si est ali-
 tid vita nostra vel si potes puertere ad ali-
 quam voluptatem ubi spinas non sentias.
Elige quod volueris. sis auarus. luxurio-
 sus. ambiciosus. in honorum cupiditate
 ante spine in ardore auaricie. quante
 spine amores turpes. quantas molestias
 habent. quantas sollicitudines hic in ista vi-
 ta. obmirro gelennas. vide ne iam ipse
 tibi gelenna sis **Bed** et cum te iam puer-
 ris ut iuste agas non poteris nisi labora-
 re in terra et non finire labor nisi cum finita
 fuerit vita. 03 enim in via laborare ut in
 patria gaudemus. **hec** augustinus. **Dicit** eri-
 am yfido. **Quid** in hac vita laboriosus
 est terrenis desiderijs estuare. quod hic se-
 curius quam huius seculi nihil appetere.
Qui enim hunc mundum diligunt turbulen-
 tis eius curis sollicitudinibus perturbant
 qui autem eum odium. nec sequuntur interne
 tranquillitatis quiete feruentes furu-
 re pacis equum quam illic expectant hic
 quodammodo habere iam inchoant. **hec**
 yfido. **De** hoc etiam dicit quidam doctor sic.
Quis miser cuius animus res temporales per
 amorem amplectitur que cum labore acqui-
 ritur cum timore possidet cum dolore amit-
 titur. **Et** **hec** de diuicijs **Quid** de hono-
 re referat. **In** sublimi loco positus es.
 nunquid non eris iudicandus ab omnibus.
 lacerandus ab omnibus. nunquid in honore
 sine dolore. in platione sine tribulatio-
 ne. in sublimitate sine vanitate quis
 esse poterit. **Quid** de gloria vana. nihil
 aliud est nisi narium inflatio. nunquid
 et ipsa est sine inditio **Hec** enim profiteras
 beatus iheronimus. in quadam auctoritate sic

inquit. **Quid** imbecillius miseria hu-
 ius vite qua tot circumdamur dolorum et
 passionum agminibus ut nulla pene hora
 sit in qua viuens quicumque homo liber a ti-
 more transeat. **Si** diues undique angus-
 tas a timore ne quod possidet amittat.
 si pauper nunquam quiescit. si bonus. hic
 diaboli timet periculum. hic ne nauis
 mortalitatis corporis in huius mundi pel-
 go naufraget non mediocriter permes-
 cit. **Idcirco** nullus sexus vel etas vel
 conditio doloris transit expers quousque
 manet in hac miseria. **Den** quod naufra-
 gium per hoc mare magnam et spatiosum
 in quo sunt tot diuersa genera imitico-
 rum secundum cuiuslibet viri quantum quantitate col-
 luctantia post multam nauigandi fluctu-
 tatem. post multas periculas iam cre-
 dentes finem cape populatum aliqua ty-
 abolica suggestione in hac hora ad la-
 queum perditionis sua indiscretionem pue-
 nerunt. **Idcirco** dum hic viuitis timea-
 tis fratres. vita vestra militia est super ter-
 ram. qui hic vicerit alibi coronabitur.
 duz hac pelle regim nulla nobis certa
 est victoria. **Quo** inter latrones qui
 onustus auro securus aggreditur **Quis**
 sanctior et sapientior est plus semper time-
 at. nam qui altior est cadens maiores cas-
 sus recipit. **hec** iheronimus. **Ecce** quomodo vanita-
 tes mundi et voluptates seculi reddunt
 hominem ut predictum est sordidum miserum et
 plenum dolorum et inordinatarum passionum
Et ideo ipse mundus a quolibet sapienter
 te est merito fugiendus **Item** **Fecit**
 dum quod retrahit a seculi vanitate sine
 voluptate est breuitas temporis huius vite
 et consideratio mortis. quod qui veraciter
 prehendit cuncta esse transitoria et momen-
 tanea et se finaliter per mortem esse finientem
 dum de facili pretenet mundum et ea que in
 mundo sunt. restante beato iheronimo. quod de-
 facile pretenit omnia que semper se cogitat mor-
 ritur. **Item** dicitur. breuitatem huius vite

aspicias et bona mundi non appetes. nec mala quelibet primescas. **H**ec **H**ieronymus. **S**peret igitur qui vult mundi vanitates et vitia vincere ut intente intueatur finem vite sue. **A**d hoc faciendum hoc testatur nos **C**assianus cum dicit. **O**culus igitur mentis humane circa finem ster intuetur et circa obitum carnis sue. **D**ifficultem vita hęc pñsa noctis custoditur nisi obitus et mors carnis mēris oculo incessanter et iugiter preponat. **H**ec **C**assianus. **N**ā q̄ hoīes pñtia diligunt faciunt vita ista q̄ sit fugitiva ppendunt. **D**e quo dicit beatus **H**ieronymus. **C**arnales mētes idcirco pñtia diligunt. q̄ vita pñs q̄ sit fugitiva non ppendunt. nā si velocitatem eius transitus aspicerent hanc p̄speritatem minime amarent. **H**oc etiam tangit beatus **G**regorius. **V**ij. mora. cum dicit. **S**epe enim dum pñtis vite breuitas q̄dū per seueratūra diligit ab eterna spe animus frangit et delectatus pñtibus desperationis sue caligine reuerberat. cum q̄ longū putat q̄d ad viuendū spaciū sibi restat. repente vitā de serēs eterna inuenit que vitare iam nequeat. **H**inc est enim q̄ per quendam sapientē dicit. **D**e his qui p̄diderunt sustinentiā sustinentiā p̄dunt qui dū diu se immorari visibilibus estimant spem inuisibiliū derelinquunt. cum q̄ mens in pñtibus figit vita terminat. et sic repente ad supplicia improvisa pueniunt. **H**inc scriptū est. dies enim dñi sicut fur in nocte p̄paratur. **T**anto igitur debet qualiam p̄pinq̄ans minime aspici. fur in nocte p̄paratur. **T**anto igitur debet qualiam p̄pinq̄ans metui quanto a nobis non valeret ventura p̄sciri. **U**nde et sci viri q̄ breuitatem vite indefinenter aspiciunt q̄ si quotidie morientes viuunt. et tanto se solidius mansuris preparant quanto et nulla esse transitoria sp̄ ex fine pensant. **H**inc est q̄ p̄s. veloci cur

su fugere vitam peccatoris aspiciens ait. **N**on illum adhuc et non erit peccator. **H**inc **C**yprianus ait. **O**mnis caro fenū et omnis gloria eius tanq̄ flos agri. **E**t **J**acobus. **Q**ue est vita vestra vapor ad modicum parens. **R**ecte ergo per **J**ob dicit. **E**xpecta paulisper. q̄ immensus est q̄d sine termino sequet. et par quicquid finit. **L**onge quippe videri nobis non debet q̄d cursu sui tempis tendit non sit. **H**ec **G**regorius. **I**tem de eodē in. vij. li. moral. sup̄ isto **J**ob. **N**ihil enim sunt dies mei sic dicit. **S**ancti viri quoverius summa cognoscunt. eo sublimius terrena despiciunt. et idcirco pñtis vite dies nihil esse aspiciunt. q̄ mentis illuminante oculos in p̄sideratione eternitatis figunt. de qua dum ad se redeunt quid se esse nisi pulverem cognoscunt. et in firmitatis sue cōscij districte iudicari metuunt. cum q̄ vim tanto vigoris aspiciunt trepidant examari q̄d sunt. **H**ec **G**regorius. **Q**ui igitur vult pñtia p̄ternere et mundū fugere necesse est ut breuitatem huius vite et horam mortis frequenter studeat in animo renouere. **A**d hoc faciendū hortamur in libro de spiritu et anima ubi sic dicit. **I**ugi meditatione animū exerceamus et p̄sideremus miserias et necessitates nostras. labores et dolores lugentes. in hanc vitam intravimus cum dolore. vivimus cum dolore. et timore exituri sumus. **C**ogitemus ergo q̄ brevis sit vita n̄ra. q̄ via lubrica q̄ mors certa et hora mortis incerta. cogitemus quantis amaritudinibus admixtū sit si quid dulce aut iocū dū sit in via huius vite quod nobis occursu suo alludit. q̄ fallax et suspectū. q̄ instabile et transitoriū est quicquid huius mundi amor p̄urit. quicquid sp̄s aut pulcritudo temporalis p̄mittit. **C**ogitemus etiā que sit patrie celestis suavitas atq̄ dulcedo. attendam?

et perpendamus unde cecidimus. ubi
iaceamus. et quod perdidimus et quod inveni-
mus. et ex utroque intelligamus quantum
nobis in hoc sit lugendum. Hinc et Sa-
lomon ait. Qui apponit scientiam apponit
et dolorem et laborem. quod quanto magis homo
mala sua intelligit tanto amplius suspi-
rat et gemit. Hec in tractatu de spiritu
et anima. De fallacia enim huius vite et bre-
uitate dicit beatus gregorius. vita mea nauis
ganci similis est. siue dormiam siue vigilem
semper festinus vado ad mortem. O vita
pneus quam multos decipis quam dum fugis mi-
serabilis. dum videris umbra es. cumque ex
altaris fumus es. dulcis es stultis. a-
mara sapientibus. qui te amant non te
cognoscunt. qui te fugiunt ipsi te intelli-
gunt. Aliis et promittis longam ut decipi-
as. aliis bene ut in desperatione ducas
de greg. De hoc etiam per beatum iheronimum. dicit
Vita mundi non vita sed mors. vita fal-
lax vita medax et nunc florens et statim
arescit. vita momentanea et caduca quam
quanto magis crescit tanto magis de-
crescit. O vita plena laqueis. quot in
mundo homines illaqueas. quot pro te iam
sustinent tormenta infernalitatis. quam brutus
qui tuas agnoscit stultitias et tuas non
curat vanas blandicias. quam beatissimus
qui te bene priuatus est. hic iheronimus. Con-
siderantes ergo mundi deceptionem et eius
breuitatem et mortis vicinitatem debe-
mus eius vanitatem declinare. multum
enim valet ad preceptum seculi et ad resis-
tendum peccatis et virtus iugis mortis
memoria. Quod beatus gregorius in quadam
omelia. suadet facere sic hortando di-
cens. Extrema nostri debemus formido-
lose et indefinenter aspicere ne incida-
mus in peccatum iuxta quod hortamur per sapien-
tem Ecclesie. vij. In omnibus operibus tuis me-
morare nouissima tua et in eternum non
peccabis. Pensare etiam debemus malum
illud quod peccantes post mortem sequitur

pensantes gemere. gementes vitare et
ea que promissimus peccata indefinenter ad-
spicere. aspicientes flere. flentes abster-
gere. Nulla nos prosperitatis transitorie
leticia dissoluat. nec mentis nostre oculos
ea que sunt transitoria obstruant ne cecos
ad ignem ducant. nam cogitandum valde est
quantum nobis valde terribilis erit hor-
ra nostre dissolutionis que pauor mentis quam
tunc omnium malorum memoria quam obliuio
transacte felicitatis quam formido et perse-
ratio iudicis. Tunc maligni spiritus egre-
diente anima a corpore sua opera requirunt. tunc
mala que sua fuerunt replicantur socias ad-
tormentum trahant. Sed cur hec te per-
sa solummodo anima dicimus cur ad electos
quosque egredientes veniant et suum in illis
preualeant aliquid requirant. vnus autem ho-
minibus extitit qui ante passionem suam libe-
ra voce dixit. venit princeps huius mundi
di et in me non habet quicquam. quod est hunc mor-
talem vidit hominem. suum in illo mundi
princeps aliquid inuenire posse se credi-
dit. sed sine villo peccato a mundi corrupti-
one extitit qui sine peccato in mundum venit
Hec de se contra mundi principem nec
petrus nec paulus nec iohannes apostoli
dicere presumpserunt. In multis enim offen-
dimus omnes dicit iacobus. Constat enim quod
omnes qui de carnis delectatione precepti
sunt in eorum peccato dubio vel locutione vel
actione vel cogitatione aliquid suum prin-
ceps huius mundi habuit. Quam curandum
nobis est et cum magnis quotidie fletibus
cogitandum quam seuis quam terribilis sua in
nobis opera requirit. in die nostri exitus
princeps huius mundi veniat. carne mo-
riente in illo aliquid que fuit in quo mi-
serabilis potuit. Quid itaque nos miseri di-
cturi. quid acturi sumus qui in numer-
abilia mala promissimus. Quid requi-
renti aduersario et multa sua in nobis
inuenienti dicemus nisi quod solummodo no-
bis certum est refugium solida spes que vnus

cum illo facti sumus in quo princeps
huius mundi et suū aliquid requisit
et inuenire nō potuit. qm̄ solus est
inter mortuos liber et a pct̄i iam seruit̄
tio libertate solui mur. qz ei quirere li
ber est vni mur. Constat em̄ nec negare
possumus. sed veraciter fatem̄ qz prin
ceps huius mundi hz in nobis multa
sed tñ mortis nostre tpe nō valet nos
ra pe. qz eius membra effecti sumus in
quo non hz quicq̄. **I**ungenda ḡ sunt
recte fidi recta opa et mala q̄ fecimus
p̄ quotidiana lamenta diluamus. trāf
actas nr̄as nequicias surgēria ad amo
rem dei et p̄xi recta opa supent. nulla
q̄ possumus fratribus bona impendere
recusemus. **N**ecq̄ em̄ aliter redemptio
ris nostri mēbra efficitur nisi ad hē
do et p̄ patiento primo. **H**ec greg. **E**x
his igit̄ dicitis scissimū viri greg. et ali
or̄ doctoz̄ sufficienter appet fallacia
et vanitas mundi et breuitas huius vi
te et hora mortis incerta et propter hoc
merito mōs est p̄tendendus. **T**er
tium et maximū qd̄ detrahit hōiem
a vanitate mundi et seculi vanitatibus et
a virtutibus est metus gehenne siue timor dā
nationis perpetue. **D**e hoc d̄ fortuna
rus. **N**il fortiorē reddit mentes hōis
ad resistendū carni et vitis q̄ timor de
gehenne supplicis et tormentis. **U**n si
non pōt amor dei retrahere pctōrem a
p̄cupiscentis mundi seu a vitis retra
hit saltem timor gehenne et inferni. p̄
ut mouet hugo dicens. **S**i amor dei re
tenere non potest saltē teneat et terreat
timor iudicij. metus gehenne. laquei
mortis. dolores inferni. ignis vrens.
vermis corrodens. sulphur fetens. flā
ma tartarea et omnia mala. hec hugo.
Debet igit̄ quilibet vt̄ facilius possit re
sistere vanitatibus et p̄cupiscentis mun
di in animo suo frequētius revoluerē
mortem. iudicij et gehennam. **A**d hoc

faciendum hortat̄ nos beatus ber. cum
dicit **F**ilioli mei memoremur nonissi
ma nostra nec peccemus. **T**imor hęc
recondatio facit timorātū. timor em̄
peccati negligentiam non admittit.
Quid horribilius morte. quid iudicō
terribilius nā gehenna nihil p̄ intole
rabilius cogitari. **Q**uid metuendum
si quis ad istā non trepidet. nō expaue
scat. non timore p̄cutitur. **N**ā in mor
te non magnū. non p̄uim aliqd̄ de bo
nis huius mudi secū delaturus est bō
in iudicio. nec fallere nec possibile re
sistere erit. in gehenna nulla penitus cō
solatio. sed perpetuū ve ululatus et fle
tus. et stridor dentium. **T**ime ergo o hō
q̄ in morte sepandus es a bonis omni
bus huius corpis et tam dulce carnis
et anime vinculū amarissimo secandū
est diuorcio. time q̄ in iudicio p̄ntan
dus es in cuius manus horrendum est
incidere et eo examinate quē nihil la
tet. **S**i quidē inuenta fuerit in te iniq̄
tas alienandus es ab vniuersitate quie
tis et glorie et segregandus a numero
bonoz̄. et iungendus in sorte dyaboli
et angeloz̄ eius. **P** **Q**ualum tri
plex super pctōres manet. manet em̄
sup eos horroz̄ in exitu. doloꝝ in transi
tu. pudor in aspectu glorie magni dei.
Quis ille pavor erit o aīa cū dimissis
oībz̄ quoz̄ tibi p̄ntia est tā iocunda. tā
gratus aspectus. sola ingredieris inco
gnitā penitus regionē et occurrentia tibi
bi caternati reuera tererrima illa mō
stra videbis. **Q**uis tibi in die tāte necē
ratis occurrer. q̄s p̄solabit. quis dedu
cet. p̄ ignē etiā nobis transeundū est et
vniuersisq̄ q̄le opus fuerit ignis p̄
babit. felix cuius opus nō arserit. quē
supedificasse. et argentū lapidesq̄ p̄ci
osos examen illud inuenerit. hec bern.
Necē est ḡ q̄ timet gehennā et vult eua
dere eternā flammā ignis vt̄ mutet in
f. iij.

melius vitā suam De quo brūs augu:
 sup ps. Si timeamus futurū ignē mus
 temur et non timebimus. ignes palea
 timet. auro qd facit. Si em̄ possemus
 frēs facere vt dies iudicij non veniret
 puto nec sic esset male uiuendū Si nō
 veniret ignis in die iudicij et sola pctō
 ribz imineret sepatio a facie dei i qua
 laret oīs affluentia deliciaz nō viden
 tes a quo creati sunt et separari ab illa
 dulcedine ineffabilis vultus eius plā
 gere se deberent. Qui dulcedinē sapiē
 tie et veritatis nouerunt utruq; sentire
 ceperūt. qd dico quāta pena sit tantū
 modo a dei facie separi. Qui autē dulce
 dinem illam nondū gustauerūt si non
 desiderant dei facies timeant vel ignē.
 supplicia terreant quē premia nō inui
 rant. vile tibi ē qd deus pollicet. pte
 misce qd minat. hęc aug. In his vbi
 sancti docent abstinere a vanitatibus
 mūdi et eius p̄cupiscentijs nō solū p̄
 ter metū ignis gehenne. v̄p̄eriā p̄ter
 p̄miū glorie future vite. Nam hęc duo
 cuz p̄fecte in aīo pensant et voluntur
 multum valent ad p̄emptū rez transe
 untium et carnalium p̄cupiscentiaruz
 De his duobz Aurelius dicit sic. **B**
 Bona regni celestis dicere cogitare vel
 intelligere vt sunt nullus potest carne
 vestitus. multo em̄ maiora et meliora
 sunt q̄ cogitant vel intelligunt. Unde
 scriptū ē. j. cor. ij. Quod oculus nō vi
 dit nec auris audiuit nec in corz hōīs
 intrauit. Regnū nāq; celeste dicit omni
 fama maius et oī laude melius oī glo
 ria excellentius. Mala autē inferni di
 cere vel cogitare vt sunt nemo p̄t. peio
 ra quippe sunt valde q̄ cogitant. Reg
 nuz itaq; dei plēnū est lucis. caritatis
 leticie. beatitudinis plenitudo. et oīs bo
 ni ineffabilis qd nec dici nec cogitari
 potest. At p̄tra locus inferni plenus est
 tenebz. discordie. miserie. turpitudi

nis. amaritudinis. doloris. fisis. fa
 mis. ignis extingibilis. tristicie. vin
 dicte plenitudo. et omnis ineffabilis ma
 li. que nec cogitari nec dici p̄t. In re
 gno dei nō inuenit nisi qd satiet et pla
 ceat. At p̄tra in inferno nihil videt aut
 sentit nisi qd displicet. offendit et cru
 ciat. Omne bonum in regno dei habū
 dat et nullum malum. Omne malum
 habundat in carcere diaboli et nullum
 bonū. **U**e igit̄ illis plenitudo qui subire
 hęc oīa mala et sine fine merent̄ p̄ tele
 ctabili vniuersi hōze spacio. Iridentus
 igit̄ est. quisq; mūdi huius caducam
 fragilitatē et inutilē voluptatis carnes
 diligit et querit. eterna gloria p̄empta
 et neglectis regni celestis ineffabili
 bus gaudijs. hoc p̄merciū insipientiū
 valde est et miserorū et corz nō habentū
 sanum. Quis em̄ sano sensu p̄p̄m̄us
 diei delictis centū annorū penam elige
 rit et tamē miseri sine vlla sapientia vo
 luptatē carnis sequentes nec vitāt nec
 fugiunt intolerabiles penas nō centū
 annorū sed milies mille sed sine fine se
 culorū. p. xl. vel. lx. annorū delictis vel
 qualibet corruptibili delectatōne. For
 titer ergo carnali resistendū est volup
 tati. fortiter p̄tra mūdi blādicias pug
 nandū est et p̄tra multimodas sa hanc
 suggestiones vigilanduz omni studio
 lata via seculi vitanda est que ducit
 ad mortem. At vero omni cordis desi
 derio ad eundā est via angusta que ducit
 ad vitam. via hęc angusta est videt̄
 licet via abstinentie. castitatis. humi
 litatis et omnis religionis quam vias
 ante nos christus ambulauit et eam at
 trinit quā via ad suum regnum migra
 uit cuius vestigia et nos sequamur do
 nec post eum eadem via ad urbem regi
 am peruēiamus in qua ipse regnat.
 de q̄ urbe quicqd homo dixerit q̄ si stil
 la de mare ē vel scintilla de foco in qua

videlicet vult fulgebunt iusti sicut sol. hxc
aug. aurelius **V**idemus ergo nunc p
predicte q valde est stultu r amax p
tes vanitates r delicias mundi exclu
di a visione dei r oim sanctoru pfortiu
r incidere in flamas tartareas ignis.
R Ad hoc malu sedule cogitan
dum horat quida doctor dices sic **C**o
gita quantum fit malu a facie xpi separi
ab illo gaudio diuine ptemplatois ex
cludi. beatissima sanctoru oim sociera
te pnuari. mori vite eterne. r viuere
mori sempiternae. p fudo fluctuatis
gelenne immergi. edacissimis denti
bus pmentibus in eternu lamari. nec
finiti baratri fumantis amara caligi
ne oculos obcecari. nec sentire qd illu
minat. sed sentire qd cruciat. hxc ille.
Eriam beatus greg. de hys tormentis
inferni r gelennalibus flammis ac d te
medijs ptra hxc libro. ix. moral. expo
nens illa verba iob. **A**nteq vadam ad
terra tenebrosam r sic sic ait. **Q**uid ter
ra tenebrosi noie nisi terra tartari clau
stra signant que eterne mortis caligo
operit. qz damnatos quosq in ppetuu
a vite luce distugit. **N**ec immerito in
fernus d terra. qz quicq ad eam rapti
fuerint stabiliter tenentur. nequaqb vl
tra mia parcentis liberat quos semel i
locis penali bus iusticia iudicatis dam
nat. **S**equit. vbi vmbra mortis. **S**ic
mors exterior ab anima diuidit carne
ita mors interior sepat animam a deo
Ambra ergo mortis est obscuritas di
uisionis. qz damnatus quisq cu eter
no igne succendit ab interno luce ob
tenebrat. **S** Naturaxero ignis e
vt ex seipso r luce exhibeat r pcrema
tionem. sed transactor illa vltix flami
na vitioz pcrematdem hz r luce non
hz. **H**inc ps. ait. **S**up eos cecidit ignis
r no viderunt sole r c. **I**gnis em sup
impios cadit. sed sol igne candete no

cernit. qz illos quos gelenne flamma
denorat a visione veri luminis cecat vt
r foris eos dolor p buktionis cruciat. r
intus pena cecitatis obscurer. quaten
qui auroi suo corpe r corde deliquit
simul corpe r corde pmanet. r vtriqz
penas sentiant. qz dum hic viuere p
uis suis delectationibus r vtrobiqz ser
uiebant. sequit. **E**t sempiternus horoz
inhabitat. **I**n huius vite tormentis ti
mor dolor hz dolor timorem no ha
bet. qz nequaqb metus cruciat cuz pati
ceperit quod metuebat. **I**nfernum er
go r vmbra mortis obscurat r sempit
ernus horoz inhabitat. qz eius ignibus
traditi r in supplicijs dolorem sentiunt.
r doloris angustia pulsari semp pauo
re ferunt vt r qd timet toleret vt ruc
su qd tolerant sine cessatone ptimefcant
Horrendo igit modo erit tunc repro
bis dolor cum formidine. flamma cuz
obscuritate. **S**ic sic videlicet a dam
natis podus sentiri summe equitatis
debet. vt quia a voluntate p ditoris ne
quaqb sunt veriti discrepare dum viue
rent. in eorum quandoqz interitum ip
sa a suis qualitatibus etiam tormenta
discordent. que tamen supplicia in se
diuersos r vltra vires cruciat r in eis
vite subsidium extinguentes seruant.
vt sic vira terminus puniat quatenus
semper sine termino cruciatus viuat.
quia ad finem per tormenta properat.
et sine fine deficiens durat. **F**it ergo
mors miseris sine morte. finis sine fi
ne. defectus sine defectu. r quia mors
vinit. r finis semper incipit r deficere
defectus nescit. **Q**uia igit r mors per
imit r non extinguit. dolor cruciat. sed
nullatenus pauore fugat flamma p bu
rit sed nequaqb tenebras distugit. qua
tum per noticia pntis vite colligit sup
plicia ordinem non habent. qz no sua
per omnia qualitatem tenent. **T**unc
f. iij.

em illos eduxit flamma pburit quos
nuc carnalis delectatio polluit Tuc in
finte patens inferni baratrus deuorat
quos nunc inanis elatio exaltat. atqz
quolibet ex vicio qd hic volutate calli
di p suaforis expleuerant tuc cuz duce
reprobi ad tormenta pueniunt. Ecce
que maneat damnatis pena Cognos
cimus ⁊ instruente nos sacro eloquio
quantus in danatōe ignis. quāta in ig
ne obscuritas. quātus in obscuritate
pauor fit nullatenus ambigimus. **Sz**
quid pdest ista puenisse si non ptingat
euadere. tora g̃ intentione curandum
est vt cū vacatiōis tempus pspicimus
bene viuendi studio maloz vlticia tor
menta fugiamus **Hinc** quippe p salo
monē d̃: **Quod** cūqz p̃t manus tua in
stanter opare ⁊c. **Hinc** ysa. ait **Queri**
te d̃m dū inueniri possit. inuocare dū
ppe est. **Hinc** paulus d̃t. dū tps habe
mus opem bonū ad omnes. **Sed** ple
rūqz se ad viam rectitudinis animus
p̃cingit. torporem discit. tantoqz in
celestibz desiderio rapit vt pene nil ex
eo inferius remansisse videat ⁊ tñ cū
ad carnis curā reducit sine qua p̃ntis
vite via nullo mō explet. ita hūc infer
tus ex p̃sum tenet ac si adhuc de sum
mis nulla cōtigisset **Hinc** veritas ait.
Nolite solliciti esse in crastinū. **Hinc**
paulus d̃t **Carnis** curā ne feceritis in
desiderijs. **Sed** ⁊ his nimirū ducis ⁊
militis vobis agnoscimus. qz tunc ab
eo mortifero vulnere animus pungit
cū in ea mensura equitas non tenet.
Nec em mortali adhuc in carne viuē
tibz funditus cura carnis abscinditur
sed vt discrete aīo seruiat t̃p̃at. **Naz**
qz sollicitos nos esse d̃itas in crastinū
p̃hibuit habere vtrumqz curam in p̃n
tibus. nō negat q̃ tendi ad tempus qd
sequit̃ verat. **Et** paulus **Cū** carnis cu
ram fieri in p̃cupiscencijs non sinit. p̃

culdubio in necessitate pcedit **Discre**
tione igit magna in moderamine car
nis cura frenanda est vt seruiat ⁊ mīe
p̃ncipet. ne quasi domina animū vin
cat sed subiecta mentis dominio quasi
ancilla famuletur vt iussa assistat atqz
ad nutum cordis repulsa dissiliat vt
vix a tergo sancte cogitationis appa
reat ⁊ nunq̃ contra faciem recta cogi
tantis obfistat. **Curandum** itaqz est ne
aut necessitatis metus cura carnis tē
seat aut in eo qd moderate exequitur
de se p̃sumat **Sepe** vero aīmus falli
tur vt quod voluptate appetit necessa
riuz suspicet. quatenus omne qd libet
vite debitam vtilitatem putet. **Et** sepe
quia effectus p̃uidentiam sequit̃ in
sui fiducia mens leuat. cūqz sibi ad est
qd deesse ceteris p̃uiderit cogitōne
de magnitudine sua hilarescit. rātoqz
iam a vera p̃uisione longe fit. quan
to ipam quoqz elationē quā patit̃ nesci
cit. vnde solerti semper custodia ⁊ in
tentione pensanduz est vel quid opere
vel quid corde versamus **Ne** aut̃ men
tem p̃pediens foris se terrena cura
multiplicet aut salutem de eius moder
amine intrus se cogitatio exalteret cū
diuina iudicia temporalī circūspectio
ne metuimus sempiterni supplicia hor
roris enadamus. **Ixc** grego. **Ecce** tria
que p̃missa sunt remedia saluberrima
⁊ satis efficacia ad retrahendum siue
reuocanduz animum a vanitatibz mū
di. a p̃cupiscencijs. a voluptatibz secu
li si in corde hoīs fuerint bene discussa
⁊ p̃fecte menti impressa

Filius
Tamor ⁊ pauor magnus inuast
ne audiens tot mala imminent
tia ⁊ occurrentia amatoribz mūdi vi
delicet breuitatē hui⁹ t̃p̃is. acerbitatē
mortis. amaritudinē ⁊ doloz eternē

damnationis. et mirovalde quod peccator hoc audiens vel intelligens ac animo reuoluens tanta mala non pungetur ad penitendum siue ad recedendum a vanitatibus seu voluptatibus huius seculi nisi forte aliquis sit ita induratus in tantum quod non velit attendere seu pertere futura pericula anime sue aduenientia vel ira desperatus ut diffidat de misericordia. aut ira excecatus in nequicia et malicia quod propter hoc non possit nec valeat etiam metu gehenne se continere a voluptatibus carnis et lasciuia. **S**z vellem scire propter tales vel similes mundi amatores cum aliqui ex eis ad penitentiam trahantur vel etiam vocantur. qualiter vel per quem modum hoc fiat

Ca. XI. Pater.

Silire debes quod valde dux cor habet ille quem a suis prauiatibus et voluptatibus nec supplicia infernalibus nec gaudia eterna retrahere possunt. **H**oc testat beatus bern. cum dicit. nimis cor est dux quod non emolliunt beneficia nec terret supplicia. nec alliciunt promissa. nec castigant flagella. hoc bern. **S**ed opus deus scit quos predestinavit ab eterno et prelegit ad vitam eternam. put ipse dicit. ego scio quos elegerim. cum vult et quando sibi placet vocat ad conuersionem et ad penitentiam agendam et hoc diuersis modis. aliqui per aliquas reuelationes. aliqui per tribulationem aut corporales infirmitates. aliqui per exhortationes vel exempla aliorum. interdum per internam inspirationem gratiam et punctum infundentem. **D**e hoc dicit ysaia. **M**ultis modis terret deus homines ut vel sero conuertantur atque exinde magis erubescant quam tunc expectati sunt ut redirent. nam nunc mis. nunc plagis. nunc reuelationibus quosdam conuertit. despicit despicit

tes. et moniti terroribus corrigantur plerique ex sola mentis deuotione conuertuntur ad deum. nonnulli vero coacti plagis conuertuntur qui ex deuotione non conuertebantur. hoc ysaia. **X** De hoc etiam habet in collationibus patrum ubi passim in sua collatione sic dicit. **P**rimus conuersionis modus ex deo est. secundus per hominem. tertius ex necessitate. **E**x deo quidem est quod dicitur ex inspiratione quedam immissa in cor nostrum nonnunquam etiam dormientes nos ad desiderium eterne vite ac salutis excusat. deumque sequi et eius inhaerere preceptis et punctum salutem ma coartatur. ut in scripturis sanctis Abraham voce divina de genitali solo et totius cognationis affectibus patrisque domo legimus euocatum. dicente domino. **E**xi de terra tua et de cognatione tua et de domo patris tui. **S**ecundus modus conuersionis est quem fieri per hominem diximus vel exemplis quorundam sanctorum vel monitis instigati ad desiderium salutis accendimur. **T**ertius vero conuersionis modus est qui ex necessitate descendit dum diuitibus huius mundi vel voluptatibus obligati ingruentibus repente temptationibus vel que merentur pericula minantur vel amissione bonorum vel carum morte conpungimur ad deum quem sequi in prosperitate reprobamur saltem inuiti sperare conpellimur. **A**d hoc quod manifeste probat initium nostre salutis dominum vocatorem fieri. dicentis ut s. **E**xi de terra tua. et summationem perfectionis ab eodem ac puritatis similiter tribui cum dicit. et veni in terram quam monstrauero tibi. id est non quam tu ex teipso nosse vel industria tua valeas reperire. sed quam tibi ego non solum ignoranti sed etiam non inquerenti monstrauero. **E**x quo manifeste colligitur quod quemadmodum inspiratione dominum conuocari ad viam salutis occur